

Кабанець І.А.

старший викладач кафедри менеджменту та оподаткування

Національний технічний університет

«Харківський політехнічний інститут»

м. Харків, Україна

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ЕФЕКТУ ІННОВАЦІЙ РОЗМІРОМ ВІДНОСНОГО РУХУ ДОДАТКОВОГО ПРОДУКТУ В РОБОЧОМУ ДНІ

У виробничому процесі впровадження інновацій є джерелом руху додаткового продукту, тобто формування «потенційного капіталу» [3, с. 564]. Основною проблемою, при виміру ефекту інновацій в безпосередній діяльності, являється те, що рух додаткового продукту в робочому дні приймає латентний, прихований характер, так як «заробітна плата стирає всякі сліди розподілу робочого дня на необхідний і додатковий, на оплачену і неоплачену працю. Вся праця виступає як оплачена праця».

При цьому, «вартість нового продукту містить в собі еквівалент вартості робочої сили і додаткову вартість. І це якраз тому, що робоча сила продана на певний термін – день, тиждень і т. д., – володіє меншою вартістю, чим та вартість, яку створює її використання в періоді цього терміну» [3, с. 550-598]. Тому абсолютний, фізичний обіг грошей з продуктами праці не може нести інформацію про розмір руху додаткового продукту в робочому дні.

Важливість даного дослідження зумовлюється тим, що «як виробництво додаткової вартості є визначальною ціллю капіталістичного виробництва, так і ступінь добробуту вимірюється не абсолютним розміром продукту, а відносним розміром додаткового продукту» [3, с. 240]. Тобто розмір відносного руху додаткового продукту стає мірою ефекту інновацій, або рівня зростання особистого добробуту.

Акцентується увага на тому, що маса додаткового продукту в робочому дні являється матеріальним носієм економічного потоку й в спільному виробничому процесі зумовлює необхідність порівняльного його виміру [4, с. 141-148].

Принцип відносного виміру руху додаткового продукту в робочому дні обумовлює необхідність визначення еталонного його розміру, який пропонується фіксувати умовною грошовою масою, а фізичну величину даного еталону прийняти за одиницю виміру ефекту інновації в якості «personal capital».

Автором доказується [1; 2], що об'єктивність економічної оцінки ефекту інновації в спільному виробничому процесі залежить не тільки від розміру відносного руху маси додаткового продукту в робочому дні, а й від абсолютного розміру еталон як одиниці «personal capital».

Акцентується увага на тому, що при визначенні розміру еталону маси додаткового продукту в робочому дні, повинні дотримуватися:

- принцип еквівалентності розміру руху додаткового продукту в робочому дні з розміром руху потенційного капіталу в спільному виробничому процесі;
- принцип еквівалентності розміру руху необхідного і додаткового продукту в робочому дні.

Дані вимоги обумовлюється тим, що «вартість товару виражається в цінах раніше, ніж вони вступають в обіг, тому, вона передумова обігу, а не результат його» [3, с. 614], тому розмір руху потенційного капіталу визначає рух додаткового продукту в робочому дні, ще до початку виробничого процесу.

В процесі виробничої діяльності «частина додаткової вартості, яка перетворюється в додатковий капітал, постійно повинна зазнавати зворотне перетворення в змінний капітал, або додатковий робочий фонд» [3, с. 642]. Тому розміри руху необхідного і додаткового продукту в робочому дні повинні бути еквівалентні.

Особливістю розміру еталона руху додаткового продукту в тім, що він одночасно використовується, як база для виміру відносного руху, та виступає носієм інформації про ефект інновацій в одиниці «personal capital».

Для поєднання ефекту інновацій з рухом додаткового продукту, пропонується період виробничого процесу розглядати як період одного робочого дня, що дає можливість провести емпіричне дослідження розміру відносного руху додаткового продукту в одиниці «personal capital».

Автором обґрунтовується [1; 2], що вище наведені вимоги будуть враховані тоді, коли розмір еталону руху додаткового продукту в робочому дні буде визначатися в формалізованому вигляді (формула 1):

$$Др = \frac{2 \cdot \sqrt{Кз \cdot Кд}}{Т \cdot Ч}, \text{ умовн. грн.} \quad (1)$$

де: Др – розмір еталону руху додаткового продукту в робочому дні на одного працюючого, умовн. грн.;

Кз – розмір потенційного змінного капіталу на оплату праці персоналу, грн.;

Кд. – розмір потенційного додаткового капіталу, який виробляється персоналом, грн.;

Т – період виробничого процесу в робочих днях;

Ч – чисельність працюючих.

Фактичний розмір руху додаткового продукту в робочому дні визначається в вигляді (формула 2):

$$Др.і = Nі \cdot 2 \cdot \sqrt{Зед.і \cdot Кд.і}, \text{ умовн. грн.} \quad (2)$$

де: Др.і – фактичний розмір руху додаткового продукту в робочому дні, умовн. грн.;

N – обсяг робіт в натуральних одиницях, (шт., метр, кг, і т.д.)

Зед.і – ціна праці за одиницю робочого часу, грн.;

Кд.і – ціна потенційно додаткового продукту в одиниці робочого часу, грн..

Відношення фактичного руху додаткового продукту в робочому дні до еталонного розміру визначає рівень (Рі) особистої відповідальності за рух додаткового продукту в робочому дні (формула 3):

$$P_i = \frac{Др_{ii}}{Др}, \quad (3)$$

За результатами даного дослідження зроблений висновок, що запропонований підхід дає можливість відстежувати рух додаткового продукту в спільному виробничому процесі, а на основі емпіричного дослідження можна отримати інформацію щодо прийняття логістичних рішень по використанню енергії інновацій.

Даний підхід дає можливість визнати наявність подвійної емпіричної залежності діяльності людини. Тобто діяльність може визначатися емпірично як наявними речами, так і знаками, які існують як емпірично наявна реальність.

Однак, на відміну від речей, знаки у формалізованому їх визначенні уможливають відтворювати однакові, тотожні, алгоритмічно послідовні дії. Це дозволяє людині бути здатною до тотожного прояву своєї суб'єктивної активності, з наступним усвідомленням (розумінням) відповідності емпірично здійснюваним діям.

Актуалізована за допомогою активності суб'єкта алгоритмічна послідовність дій дозволяє формувати передбачуване однозначне уявлення про необхідний результат інноваційної діяльності, тобто відстежувати відносний рух додаткового продукту в спільному виробничому процесі, здійснювати збір емпіричної інформації, для прийняття логістичних рішень, а також:

- виділити рух додаткового продукту в окремий економічний потік логістами якого стають суб'єкти виробничої діяльності;
- особистого контролювати рух додаткового продукту відповідно до руху спільного потенційного капіталу;
- аналізувати відповідність руху особистого додаткового продукту оплаті праці;
- визначитися в інформаційній базі логістики інноваційного менеджменту.

Подальше дослідження пов'язано з визначенням масштабу одиниці «personal capital» в фазових періодах виробничого процесу, таких як маркетинг, дослідження, розробка, виробництво, складування, для забезпечення єдиних принципів логістики інноваційного менеджменту; мотивації персоналу до впровадження інновацій.

Список використаних джерел:

1. Кабанець І. А. Дослідження методичних основ оцінки логістики руху додаткового продукту в умовах інноваційної діяльності / І. А. Кабанець // Технологический аудит и резервы производства. – Харків, 2016. – № 3/4 (29). – С. 22-27.
2. Кабанець, І. А. Методичні основи особистої економічної відповідальності персоналу [Текст] / І. А. Кабанець // Управління розвитком. – 2015. – № 3 (181). – С. 151-157.
3. Маркс, К. Капитал. Критика политической экономики [Текст] / К. Маркс. – М.: Политиздат, 1978. – 907 с.
4. Кендюхов, О. В. Економічний підхід до визначення часу / О. В. Кендюхов, К. Ю. Ягельська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2012. – № 3. – С. 141-148.